

BODO SCHÄFER

DRUMUL CĂTRE LIBERTATEA FINANCIARĂ

Primul tău milion în șapte ani

Traducere de Ana Mănescu

 ACT și Politon

2017

Cuprins

<i>Mulțumiri</i>	7
<i>Prefață</i>	9
<i>Chestionar: Care este situația ta financiară?</i>	12

Principiile de bază

1. Ce vrei de fapt?	19
2. Ce înseamnă responsabilitatea?	33
3. Este un milion un miracol?	51
4. De ce nu sunt mai mulți oameni bogați?	69
5. Ce simți cu adevărat în legătură cu banii?	89

Îndrumări practice pentru realizarea primului milion

6. Datoriile	119
7. Cum să-ți mărești venitul	143
8. Economiiile – plătește-te pe tine însuși	167
9. Miracolul dobânzii capitalizate	181
10. De ce trebuie să-ți cultivi banii	193
11. Principii fundamentale pentru capitaliști și investitori	205
12. Protecție financiară, securitate financiară și libertate financiară	231
13. Coachul și o rețea de experți	267
14. Poți semăna bani	285
Perspectivă: Ce se întâmplă acum?	293

Principiile de bază

1

Ce vrei de fapt?

„Cauți deja de prea mult timp.
Acum renunță la căutare și învață să găsești.”

Heinz Körner, Johannes

Conflictul este unul clasic: există o diferență între cum ne simțim în adâncul nostru și cum este viața noastră de fapt. Ideea despre cum ar trebui să ne trăim viața este adesea la fel de diferită de realitate cum e ziua față de noapte.

Cu toții vrem să ne dezvoltăm și să fim fericiți. În adâncul nostru, cu toții dorim să aducem o schimbare în bine în această lume. Cu toții vrem să credem că *merităm* o viață bună.

Care sunt șansele de a deveni bogat?

Și atunci ce ne oprește să ne îndeplinim visurile? Ce ne împiedică să obținem ceea ce dorim cel mai mult? Desigur, mulți dintre noi trăim în medii care nu sunt tocmai propice îmbogățirii. Nici măcar guvernul nu dă un exemplu bun, căci an de an se afundă tot mai adânc în datorii și crește impozitele pentru a plăti dobânda.

Sistemul nostru educațional nu reușește să ne ofere răspunsuri la întrebări cruciale, cum ar fi: „Cum pot duce o viață fericită?” și „Cum pot deveni bogat?”. La școală învățăm despre cum William Cuceritorul I-a învins pe Harold în bătălia de la Hastings, în 1066. Nu suntem învățați cum să facem primul nostru milion. Atunci cine ar trebui să ne învețe cum să devenim bogați? Părinții noștri?

Majoritatea dintre noi nu avem părinți bogați, așa că orice sfat pe care ei ar putea să ni-l dea în privința bogăției ar fi probabil irelevant. În plus, societatea noastră încurajează supraconsumul, și nici prietenii și colegii noștri nu prea ne stimulează. Așa că mulți oameni pierd ceea ce eu consider a fi un *drept din naștere*: fericirea și prosperitatea.

Când mă uit la viața mea de astăzi, sunt profund recunoscător. Trăiesc exact viața pe care am visat dintotdeauna și-o trăiesc și sunt liber din punct de vedere financiar.

Totuși, nu a fost întotdeauna așa. Ca mulți dintre voi, am avut perioade când m-am simțit aproape paralizat de îndoială și de confuzie.

Experiențele unice ne modelează

Cu toții am avut experiențe care au avut o influență îndelungă asupra noastră. E vorba de acele momente cruciale care ne fac să ne schimbăm atitudinea față de oameni, oportunități, bani, lume și imaginea noastră despre lume. Astfel de evenimente ne schimbă viața în bine sau în rău.

Când am împlinit șase ani, a avut loc o întâmplare care a lăsat o impresie de neșters asupra mea și mi-a stabilit clar atitudinea față de bani. Tatăl meu a fost internat în spital în urma cirozei hepatice. A trebuit să rămână spitalizat un an întreg, pentru că avea nevoie de repaus complet. I s-a spus, de asemenea, să se abțină de la citit pe cât de mult posibil.

Într-o zi, l-am auzit pe doctor spunându-i mamei mele că nu mai avusese până atunci un pacient care să primească atâtia vizitatori. În fiecare zi veneau câte șase oameni să îl viziteze, chiar dacă ar fi trebuit să fie în repaus complet. Așa am descoperit că tatăl meu lucra din patul de spital. Era avocat și în timpul liber înființase ceea ce numea un „cabinet pentru săraci”. Oferea consultanță juridică gratuită celor nevoiași. Mama l-a muștrat imediat și i-a cerut să nu mai lucreze, căci altfel nu va ieși viu din spital. Chiar și doctorii au încercat să-l convingă să „înțeleagă de vorbă bună”. Dar tata era încăpățânat și a continuat să facă ceea ce simțea el că e corect.

Obişnuiam să stau la căpătâiul lui ore în şir, ascultând ce îi spuneau vizitatorii săi. Şi ştii ce? Era vorba întotdeauna despre bani. Se plângeau întruna. Dădeau vina mereu pe circumstanţe sau pe alţi oameni pentru problemele lor financiare. Nu înţelegeam limbajul juridic, aşa că mi se părea a fi mereu acelaşi subiect: dificultăţi financiare, dificultăţi financiare, dificultăţi financiare etc. La început, mi s-a părut interesant să stau şi să-i ascult vorbind, dar, după un timp, totul a început să mă irite. Am început să capăt o repulsie profundă faţă de sărăcie. Sărăcia îi făcea pe oameni nefericiţi. Îi făcea să vină gârboviţi să îl viziteze pe tatăl meu în spital şi să-l imploare să-i ajute.

Această scenă din spital m-a inspirat să devin bogat şi atunci am decis că voi fi milionar până la vârsta de treizeci de ani.

Să decizi nu e suficient

Acela nu a fost însă începutul unei poveşti de succes peste noapte. Într-adevăr, mi-am atins scopul până la vârsta de treizeci de ani, dar cu cinci ani înainte de asta aveam datorii, un exces de greutate de optsprezece kilograme şi mă îndoiam de mine însumi. Din cauza situaţiei financiare tensionate, banii deveniseră punctul central al existenţei mele.

Banii au doar importanţa pe care le-o atribuim. Iar când ai probleme financiare, devin mult prea importanţi.

Aveam însă *credinţa* că totul se va îmbunătăţi. Cumva ştiam că totul va ieşi bine. Dar nimic nu se întâmplă dacă tot ce faci este să sperii.

Speranţa este un *tranchilizant intelectual, un mijloc ingenios de autoamăgire*. Pe cine aşteptăm? Ce aşteptăm? Pe Dumnezeu? Destinul? Dumnezeu cu siguranţă nu este un babysitter cosmic care să ne răsplătească când nu facem nimic. Există un sâmbure de adevăr în proverbul: *Doar nebunii trăiesc în speranţă şi în aşteptare*.

Valorile noastre trebuie să fie compatibile cu scopurile noastre

Eram disperat. Cum puteam să mai am datorii, deși câștigam o sumă respectabilă de bani?

Am fost uimit când am aflat în sfârșit răspunsul la această întrebare. În adâncul meu, nu credeam cu adevărat că banii sunt un lucru bun. Chiar eu îmi sabotam succesul.

Tatăl meu a murit în cele din urmă, după o boală de opt ani. Și oamenii continuau să spună că murise de prea multă muncă.

În niciun caz nu voiam să am același sfârșit. Pe de altă parte însă, nici nu voiam să fiu ca acei oameni săraci care îl vizitaseră pe tatăl meu în spital și îl imploraseră să le ofere consultanță juridică.

Voiam să fiu bogat, dar în același timp voiam să fac cât mai puțin efort pentru asta.

După moartea tatălui meu, mama a căutat refugiu în religie. Credea cu fermitate că „e mai ușor pentru o cămilă să intre prin urechea acului decât pentru un om bogat să intre în împărăția lui Dumnezeu”. Pe de o parte, voiam să fiu bun și credeam că a fi sărac înseamnă a fi bun. Pe de altă parte, voiam să fiu bogat pentru că disprețuiam sărăcia.

Aceste valori contradictorii mă trăgeau în toate direcțiile. Cât timp aceste valori se aflau în discordanță, știam că nu voi ajunge nicăieri.

În cel mai bun caz, am încercat să devin bogat. Și, așa cum se întâmplă de obicei când facem o încercare, asta ne împiedică să luăm măsuri concrete. Lăsăm deschisă o ușă de rezervă. Oamenii care încearcă așteaptă de fapt ca ceva să îi împiedice să reușească.

Așteptăm obstacole pentru că nu suntem convinși că lucrul pe care îl căutăm este într-adevăr bun pentru noi; nu simțim că suntem destul de buni ca să ne atingem efectiv țelul.

Optimism și încredere în sine

Lasă-ți tot optimismul la o parte pentru o clipă. De ce? Îți voi explica. Optimismul este într-adevăr o caracteristică pozitivă și te ajută să vezi totul într-o lumină pozitivă. Dar optimismul este înșelător, dacă nu este combinat cu alte attribute, și este adesea confundat cu încrederea în sine.

În timp ce optimismul îți permite să vezi lucrurile într-o lumină pozitivă, încrederea în sine îți permite să faci față aspectelor mai dificile ale vieții. Viața nu este doar o simfonie de note frumoase și înalte, ea are și note întunecate și joase. Oamenii care au încredere în sine nu trebuie însă să se teamă de situații nefavorabile.

O persoană este încrezătoare în sine când știe că poate conta pe ea însăși pe baza experienței sale trecute. O persoană încrezătoare în sine nu poate fi oprită de nimeni și de nimic, pentru că știe că poate face față obstacolelor care i-ar putea ieși în cale. Și-a demonstrat-o deja în numeroase ocazii. În capitolul 3, vei afla cum îți poți dezvolta încrederea în sine într-un interval de timp foarte scurt.

O situație financiară solidă este esențială pentru a-ți dezvolta încrederea în sine. Finanțele lasă puțin loc pentru optimism nejustificat. Extrasele tale de cont sunt clare și directe; nu ai cum să te amăgești. Dacă vrei să-ți mărești încrederea în sine, atunci trebuie să-ți pui situația financiară în ordine. *Situația ta financiară trebuie să-ți demonstreze că nimic nu te poate opri.*

Nu trebuie să permiți ca situația financiară să îți saboteze încrederea în sine, pentru că fără încredere în sine trăiești doar o existență minimă. Nu vei ști niciodată ce ești capabil să realizezi. Nu îți vei asuma riscuri. Nu vei crește ca persoană. Nu vei face ceea ce ești capabil să faci. Nu îți vei exploata potențialul. O persoană fără încredere în sine nu face nimic, nu are nimic și nu este nimic.

Toate acestea nu au nimic de-a face cu optimismul. Contul tău din bancă trebuie să-ți demonstreze că finanțele îți susțin felul în care trăiești. Finanțele tale trebuie să-ți dea încredere în propriile abilități. Și despre asta este această carte. Este despre organizarea situației tale financiare, astfel încât finanțele să nu lucreze

împotriva ta, ci pentru tine. Baniii îți pot face viața mai ușoară sau o pot face mai dificilă.

Unde te situezi?

Simți că ești menit pentru lucruri mai mari? Crezi că „nu se poate ca asta să fie totul”? Meriți mai mult decât ceea ce ai în prezent? Este doar o chestiune de timp până vei fi bogat?

Lasă-ți tot optimismul la o parte pentru o clipă. Cum s-a dezvoltat venitul tău personal în ultimii șapte ani? Notează în spațiul de mai jos cât de mult a crescut sau a scăzut venitul tău în ultimii șapte ani.

_____ euro

Această cifră te pune pe gânduri, dar este eficace. Dacă vei continua la fel în următorii șapte ani, atunci vei vedea probabil aceeași cifră. Această tendință chiar se va accentua în anii ce vor veni.

Dacă totuși vrei un rezultat diferit, atunci trebuie să iei măsuri. Trebuie să pornești într-o direcție diferită, iar primul pas este să îți schimbi felul de a gândi.

Felul tău de a gândi te-a făcut cine ești astăzi. Continuând să gândești în același fel, nu îți vei atinge scopurile.

Ce simți cu adevărat în legătură cu banii?

Ai un dialog continuu cu tine însuși. Dacă în adâncul tău simți că banii sunt răi sau nefaști, nu vei deveni niciodată bogat. Deci, ce simți cu adevărat în legătură cu ei? Vom discuta mai mult despre această întrebare în capitolul 5.

Vei descoperi cum privești banii, la un nivel profund. Și vei vedea cum îți poți schimba atitudinea față de ei.

Banii sunt buni

Când aveam 26 de ani, am cunoscut un om care m-a învățat principiile de bază ale bogăției. La doar patru ani după aceea, puteam trăi din dobânda banilor mei. Acest lucru s-a întâmplat atât de repede pentru că visurile, valorile, scopurile și strategiile mele erau în sfârșit compatibile unele cu altele.

Fie că o crezi sau nu, banii chiar schimbă o mulțime de lucruri în viață. Se poate să nu îți rezolve toate problemele și cu siguranță nu sunt tot ce contează. Totuși, grijile financiare chiar tind să-ți umbrească fericirea. Banii îți permit să abordezi alte probleme într-un mod mai elegant. Vei avea, de asemenea, ocazia să cunoști oameni noi, să vizitezi locuri fascinante, să te dedici unei munci mai interesante, să câștigi încredere în tine, să dobândești mai multă recunoaștere și să profiți de alte oportunități.

Cele cinci zone ale vieții noastre

Pentru a simplifica lucrurile, voi împărți viața în cinci zone: sănătate, finanțe, relații, emoții și scopul în viață. Fiecare dintre aceste zone este la fel de importantă.

Dacă nu suntem sănătoși, atunci nimic nu este important. Dacă nu ne putem controla emoțiile, atunci nu putem, de exemplu, să ne motivăm să facem ceea ce ne-am propus. Relațiile bune sunt fundamentale. Când vorbesc de scop în viață, mă refer la a face ceea ce îți place cu adevărat să faci, ceea ce corespunde talentului tău și ceea ce le aduce beneficii celorlalți. Finanțele noastre aparțin acestei zone.

Nu ar trebui să te ocupi niciodată de activități nedorite doar pentru recompense financiare. Ai nevoie de ceea ce numesc „libertate financiară”.

La fiecare dintre aceste zone și atribuie-i câte un deget de la mână. Să zicem că degetul mijlociu reprezintă finanțele tale. Acum, cineva ia un ciocan și lovește acest deget. Ai spune oare: „Nicio problemă, e doar un deget. Mai am încă patru”? Sau ți-ai dedica toată atenția degetului care simte durere?

Este important ca aceste cinci zone să fie în armonie una cu alta. Trebuie să stăpânești această noțiune în fiecare dintre cele cinci zone. O persoană cu probleme financiare nu a reușit să echilibreze aceste cinci zone. Problemele financiare vor umbri întotdeauna celelalte zone. Banii sunt esențiali pentru o viață echilibrată și armonioasă.

De ce se îmbogățesc oamenii într-un interval scurt de timp? Ei reușesc să realizeze acest lucru pentru că au destui bani care lucrează pentru ei. Ei vor să aibă o mașină de făcut bani în loc să fie o mașină de făcut bani. Ei vor să aibă destui bani pentru a trăi o viață cu adevărat armonioasă.

Cum se face că majoritatea oamenilor nu se ocupă de activități ideale? Pur și simplu pentru că nu au fonduri disponibile. Este un cerc vicios. Mulți oameni nu reușesc să se implice în activitatea aleasă de ei doar pentru că nu știu cum pot câștiga bani făcând asta. Totuși, este binecunoscut faptul că nimeni nu acumulează o mulțime de bani făcând ceva ce nu îl bucură în mod deosebit. Prin urmare, neavând bani, persoana rămâne prinsă în rutina realizării unei munci nedorite, așa că nu reușește să câștige sume considerabile.

Soluția este să îți transformi hobby-ul preferat într-o carieră. Câștigă bani cu hobby-ul tău. Poți face asta doar dacă îți acorzi timp să identifici ceea ce îți place cu adevărat să faci și în ce constau talentele tale.

Cu mulți ani în urmă, am întâlnit un om foarte bogat în New York, iar deasupra biroului său erau agățate cuvintele: „Oamenii care lucrează toată ziua nu vor avea niciodată timp să facă bani”. Evident, ar trebui să ne acordăm timp pentru a gândi. Când am întrebat la ce ar trebui să ne gândim, el mi-a răspuns: „Cunoaște-te pe tine însuși și află ce îți place să faci. Și apoi gândește-te cum poți câștiga bani făcând ceea ce îți place să faci. Ar fi de preferat să îți pui această întrebare în fiecare zi și să cauți zilnic răspunsuri mai bune”.

Optimizezi sau minimalizezi?

Avem nevoie de timp în care să ne gândim la noi înșine, pentru a descoperi ce ne face realmente fericiți. Vom fi cu adevărat buni la ceva doar când respectivul lucru ne va umple de pasiune și entuziasm. În acel moment, banii vor curge către noi aproape de la sine. Ne trebuie timp să ne dăm seama care sunt talentele noastre și să dezvoltăm abilități din aceste talente. Avem nevoie de timp cu noi înșine pentru a ne scrie propriul scenariu de viață și a-l transforma într-o capodoperă. Dacă nu îți acorzi timp să faci asta, îți vei irosi viața. Ne trebuie timp ca să luăm decizii fundamentale și să ne forțăm să luăm măsuri în conformitate cu aceste decizii. În acest fel, fiecare va decide conștient la un moment dat în viața sa să optimizeze sau să minimalizeze.

Optimizarea înseamnă să înveți cum să folosești cel mai bine timpul, posibilitățile, talentele, banii și chiar pe celelalte persoane. Este vorba de obținerea celui mai bun rezultat posibil. Dacă vrei să îți optimizezi viața, atunci ar trebui să te străduiești întotdeauna să fii cât se poate de bun.

Majoritatea oamenilor însă trec prin viață la întâmplare, fără planuri concrete. Ei minimalizează. Scopul lor este doar să supraviețuiască zilei de azi. Pentru astfel de oameni, săptămâna de lucru este doar o întrerupere necesară între weekenduri. Ei muncesc pentru a câștiga bani, și nu pentru a găsi împlinire. Ei nu își recunosc talentele, și nici nu sunt conștienți de oportunitățile din fața lor.

Planificarea este primordială

Mulți oameni își planifică vacanțele cu mai multă atenție decât își planifică viața. Totuși, există doar două posibilități: *ori îți plănuiești viața tu însuși, ori o vor plănuii alții pentru tine.*

Mulți oameni au încercat de câteva ori să facă planuri și au eșuat. Cineva a spus cândva: „Cu cât plănuiesc mai mult, cu atât mă lovește mai mult soarta. Prin urmare, nu mai plănuiesc, așa că soarta nu mă mai afectează atât de mult”. Există un motiv simplu pentru care atât

de mulți oameni nu se țin de planurile lor. Ei nu reușesc să îmbine visurile, scopurile, valorile și strategiile unele cu altele.

Timp de doisprezece ani, profesorul Thomas Stanley de la Universitatea de Stat din Georgia, din Statele Unite, a studiat viața celor bogați. A ajuns la concluzia că acești oameni erau printre cei mai fericiți oameni din lume pentru că visurile, scopurile, valorile și strategiile lor erau în armonie unele cu celelalte.

**Cei patru stâlpi, adică visurile, scopurile,
valorile și strategiile reprezintă
baza pe care îți poți construi averea**

Ceea ce faci cu viața ta nu depinde în primul rând de voința ta de fier, ci mai degrabă de visurile, scopurile, valorile și strategiile tale.

În capitolele următoare ne vom ocupa sistematic de acești patru stâlpi. Așa îți vei construi fundația pentru bogăție în următorii șapte ani. Este incredibil ce poate realiza o persoană atunci când armonizează aceste patru forțe.

